

**राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड र राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड**  
**प्रशासन सेवा, प्रशासन, लेखा र सि.ए. समूह, सहायकस्तर (तह ४) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको**  
**पाठ्यक्रम**

**परीक्षा योजना (Examination Scheme)**

यस पाठ्यक्रम योजनालाई एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Unified Examination System) को आधारमा दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

**प्रथम चरण :-** लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

**द्वितीय चरण :-** सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

**प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)**

**पूर्णाङ्क :- २००**

| पत्र    | विषय                                                                                  | पूर्णाङ्क | उत्तीर्णाङ्क | परीक्षा प्रणाली                                                  | प्रश्नसंख्या × अङ्क                      | समय                 |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|---------------------|
| प्रथम   | व्यवस्थापन, गणित र सूचना प्रविधि (Management, Mathematics and Information Technology) | १००       | ४०           | विषयगत (Subjective):<br>छोटो र लामो उत्तर (Short & Long Answers) | १६ प्रश्न × ५ अङ्क<br>२ प्रश्न × १० अङ्क | २ घण्टा<br>३० मिनेट |
| द्वितीय | सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी (Service, Group and Institution related subject)         | १००       | ४०           | विषयगत (Subjective):<br>छोटो र लामो उत्तर (Short & Long Answers) | १२ प्रश्न × ५ अङ्क<br>४ प्रश्न × १० अङ्क | २ घण्टा<br>३० मिनेट |

**द्वितीय चरण :-** सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)

**पूर्णाङ्क :- ४०**

| विषय                                        | पूर्णाङ्क | परीक्षा प्रणाली         | समय      |
|---------------------------------------------|-----------|-------------------------|----------|
| कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test) | १०        | प्रयोगात्मक (Practical) | १५ मिनेट |
| अन्तर्वार्ता (Interview)                    | ३०        | मौखिक (Oral)            | -        |

**द्रष्टव्य :**

- सङ्गठित संस्थाको पदपूर्तिको लागि आयोगबाट लिइने सबै सङ्गठित संस्थाको अप्राविधिक तर्फका सहायकस्तर द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह वा चौथो तह वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पूर्वयोग्यता परीक्षा (Pre-Qualifying Examination) बाट छनौट भएका उम्मेदवारहरू मात्र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Unified Examination System) को आधारमा सञ्चालन हुने यस परीक्षामा सहभागी हुन पाउने छन ।
- माथि उल्लिखित परीक्षा प्रणाली अनुसार राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड र राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको अप्राविधिक तर्फका प्रशासन सेवा, प्रशासन/लेखा/सि.ए.समूह, चौथो तह, सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि प्रथम पत्र/विषयको विषयवस्तु एउटै (Common) र अनिवार्य हुनेछ । तर द्वितीय पत्रको सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी विषय संस्था/निकाय अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको लिखित परीक्षा माथि बुँदा नं. २ मा उल्लिखित सबै संस्था/निकायहरूको लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिनमा हुनेछ । तर द्वितीय पत्रको सेवा, समूह र संस्था सम्बन्धी विषयको लिखित परीक्षा संस्था/निकाय अनुरूप अलग अलग दिनमा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । उम्मेदवारले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति : २०८२/०७/२०

राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड र राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड  
प्रशासन सेवा, प्रशासन, लेखा र सि.ए. समूह, सहायकस्तर (तह ४) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको  
पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I) :-

व्यवस्थापन, गणित र सूचना प्रविधि

(Management, Mathematics and Information Technology)

खण्ड (A) – ५० अङ्क (६ प्रश्न × ५ अङ्क, २ प्रश्न × १० अङ्क)

Section (A) - 50 Marks (6 Questions × 5 Marks, 2 Questions × 10 Marks)

1. व्यवस्थापन (Management)

- 1.1. कार्यालय र कार्यालय व्यवस्थापनको अवधारणा र महत्व (Concept and Importance of Office and Office Management)
- 1.2. अफिस लेआउट (Office Layout)
- 1.3. दर्ता र चलानी (Registration and Dispatch)
- 1.4. फाइलिङ तथा अभिलेख व्यवस्थापन (Filing and Record Management)
- 1.5. टिप्पणी, आदेश, परिपत्र र प्रतिवेदन लेखन (Tippani, Order, Circular and Report Writing)
- 1.6. कार्यालयमा हुने संचार (Office Communication)
- 1.7. जिन्सी व्यवस्थापन (Inventory Management)
- 1.8. नागरिक बडापत्र (Citizen Charter)
- 1.9. सार्वजनिक सेवा प्रवाह (Public Service Delivery)
- 1.10. ग्राहक सम्बन्ध व्यवस्थापन: जनसम्पर्क, ग्राहक पहिचान, ग्राहक सेवा र ग्राहक सन्तुष्टि व्यवस्थापन (Customer Relation Management: Public Relations, Customer Identification, Customer Service and Customer Satisfaction Management)
- 1.11. गुनासो व्यवस्थापन (Grievance Management)
- 1.12. मानव संसाधन व्यवस्थापन (Human Resource Management)
- 1.13. उत्प्रेरणा र समूह कार्य (Motivation and Group Work)
- 1.14. बजार व्यवस्थापन (Marketing Management)
- 1.15. ज्ञान व्यवस्थापन (Knowledge Management)
- 1.16. उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता (Responsibility and Accountability)
- 1.17. सदाचार र नैतिकता (Virtue and Ethics)
- 1.18. संस्थागत सुशासन (Corporate Governance)
- 1.19. विद्युतीय शासन (E-Governance/Digital Governance)
- 1.20. नेपालमा सार्वजनिक संस्थान र तिनको महत्व (Public Enterprises in Nepal and their Importance)

खण्ड (B) – ३० अङ्क (६ प्रश्न × ५ अङ्क)

Section (B) - 30 Marks (6 Questions × 5 Marks)

2. गणित (Mathematics)

- 2.1. ऐकिक नियम (Unitary Method)
- 2.2. प्रतिशत (Percentage)
- 2.3. अनुपात र समानुपात (Ratio and Proportion)
- 2.4. साधारण ब्याज र चक्रवर्ती ब्याज (Simple Interest and Compound Interest)
- 2.5. नाफा र नोक्सान (Profit and Loss)

राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड र राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड  
प्रशासन सेवा, प्रशासन, लेखा र सि.ए. समूह, सहायकस्तर (तह ४) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको  
पाठ्यक्रम

- 2.6 कर र कमिशन (Tax and Commission)
- 2.7 मुद्रा विनिमय (Currency Exchange)
- 2.8 अनुक्रम र श्रेणी (Sequence and Series)
- 2.9 क्षेत्रफल (Area)
- 2.10 औषत: मध्यक, मध्यिका र रीत (Average: Mean, Median and Mode)
- 2.11 सम्भाव्यता (Probability)
- 2.12 ग्राफ र चार्ट (Graph and Chart)

**खण्ड (C) – २० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अङ्क)**  
Section (C) - 20 Marks (4 Questions × 5 Marks)

**3. सूचना प्रविधि (Information Technology)**

- 3.1 कम्प्युटर प्रणाली, इनपुट डिभाइस, आउटपुट डिभाइस (Computer System, Input Device, Output Device)
- 3.2 कम्प्युटर अपरेटिङ सिस्टम (Computer Operating Systems)
- 3.3 हार्डवेयर र एप्लीकेसन सफ्टवेयर (Hardware and Application Software)
- 3.4 इन्टरनेट, इन्ट्रानेट, एक्स्ट्रानेट र ई-मेल (Internet, Intranet, Extranet and E-mail)
- 3.5 अफिस प्याकेज : वर्ड, एक्सेल र पावरपोइन्ट (Office Package: Word, Excel and PowerPoint)
- 3.6 डाटावेस म्यानेजमेन्ट सिस्टम (Database Management System-DBMS)
- 3.7 बीमा क्षेत्रमा सूचना प्रविधि र कृत्रिम बौद्धिकताको प्रयोग (Use of Information Technology and Artificial Intelligence in Insurance Sector)
- 3.8 नेपाल सरकारले वित्तीय व्यवस्थापनका क्षेत्रमा उपयोगमा ल्याएका एप्लीकेसनका बारेमा सामान्य जानकारी (General Information on Applications Introduced by Government of Nepal in the Field of Financial Sector)

राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड र राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड  
प्रशासन सेवा, प्रशासन, लेखा र सि.ए. समूह, सहायकस्तर (तह ४) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको  
पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण: सीप परीक्षण

सीप परीक्षण परीक्षा योजना (Skill Test Examination Scheme)

| विषय                                           | पूर्णाङ्क | परीक्षा प्रणाली            | विषयवस्तु शिर्षक                  | अङ्क     | समय     |
|------------------------------------------------|-----------|----------------------------|-----------------------------------|----------|---------|
| कम्प्युटर सीप परीक्षण<br>(Computer Skill Test) | १०        | प्रयोगात्मक<br>(Practical) | Devanagari<br>Typing              | २.५ अङ्क | ५ मिनेट |
|                                                |           |                            | English Typing                    | २.५ अङ्क | ५ मिनेट |
|                                                |           |                            | Word Processing<br>and Formatting | ५ अङ्क   | ५ मिनेट |

**1. Windows Basic**

- Introduction to Graphical User Interface
- Managing Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Managing basic hardware

**2. Word Processing and Formatting**

- Creating, saving and opening documents
- Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold etc) and paragraph formatting ( alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, indentation, spacing)
- Page Formatting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

**राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड र राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड**  
**प्रशासन सेवा, प्रशासन, लेखा र सि.ए. समूह, सहायकस्तर (तह ४) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको**  
**पाठ्यक्रम**

**अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि:-**

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

| शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)                  | पाउने अंक |
|----------------------------------------------------------------|-----------|
| ५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत                         | ० अंक     |
| ५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत   | ०.५० अंक  |
| ७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत  | ०.७५ अंक  |
| १० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.०० अंक  |
| १२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.२५ अंक  |
| १५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.५० अंक  |
| १७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.७५ अंक  |
| २० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | २.०० अंक  |
| २२.५ वा सो भन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | २.२५ अंक  |
| २५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत                 | २.५० अंक  |

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

| शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)                | पाउने अंक |
|--------------------------------------------------------------|-----------|
| ६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत                       | ० अंक     |
| ६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत   | ०.५० अंक  |
| ९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत  | ०.७५ अंक  |
| १२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.०० अंक  |
| १५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.२५ अंक  |
| १८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.५० अंक  |
| २१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | १.७५ अंक  |
| २४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | २.०० अंक  |
| २७ वा सो भन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | २.२५ अंक  |
| ३० वा सो भन्दा बढी र ३३ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत | २.५० अंक  |

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text संग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध प्रति मिनेट (Correct words/Minute) निकालिनेछ ।

**सूत्र (Formula) :**

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/ Minute)} = \frac{(\text{Total Words typed} - \text{Wrong Words})}{5}$$